

29.10.2020-ғы № 18-4/648 шығыс хаты

29.10.2020-ғы № 8019 кіріс хаты
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІНІҢ МЕКТЕПКЕ
ДЕЙІНГІ ЖӘНЕ ОРТА БІЛІМ БЕРУ
КОМИТЕТІ» РММ

РГУ «КОМИТЕТ ДОШКОЛЬНОГО И
СРЕДНЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И
НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік ел даңғылы, 8,
тел.: (7172) 74-22-92, www.gov.kz/memleket/entities/kdso

010000, город Нур-Султан, проспект Мәңгілік ел, 8,
тел.: (7172) 74-22-92, www.gov.kz/memleket/entities/kdso

№ _____

**Облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы
және Шымкент қалаларының білім
басқармалары**

Республикалық білім беру ұйымдары

Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігінің Мектепке дейінгі және орта білім беру комитеті ұстаздар тарапынан түрлі сұрақтардың туындауына байланысты *«Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, оларды аралық және қорытынды аттестаттауды өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы»* Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына енгізілген өзгерістерді түсіндіру және 1-тоқсанның бағалау жұмыстарын жүргізу бойынша қосымшада берілген нұсқау хатты барлық білім беру ұйымдарындағы ұстаздардың, білім алушылардың назарына жеткізуді сұрайды.

Қосымша: 5 бет.

Төраға

М. Мелдебекова

Орынд.: Т. Жакенов
74-20-48

«Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, оларды аралық және қорытынды аттестаттауды өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына (бұдан әрі – № 125 бұйрық) енгізілген өзгерістерді түсіндіру және 1-тоқсандағы бағалау бойынша нұсқау хат

Жаңартылған орта білім мазмұны бойынша білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау жүргізудің тәртібі № 125 бұйрықтың 3-тарауында көрсетілген нормалар бойынша жүргізіледі. № 125 бұйрықтың 2-тарауы барлық сыныптардың жаңартылған орта білім мазмұнына енуіне байланысты күшін жойды.

1-сыныпта тоқсандық және жылдық баға қойылмайды. Бірақ мұғалімдер ата-аналармен білім алушының жетістіктері бойынша кері байланысты жүргізуге міндетті.

Карантин, элеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар кезінде 2-11 (12)-сынып білім алушыларының оқу жетістіктері бір балдан 10 балға дейінгі балл қою арқылы **формативті бағаланады**.

Тоқсанға баға қою кезінде формативті бағалау үшін орташа балл есепке алынады. Формативтік бағалау кезінде мұғалім сабақта кері байланысты жүзеге асырады. Педагог білім алушылардың санын, кері байланысты беру нысанын және жиілігін дербес анықтайды.

Формативті бағалау нәтижелері басып шығару мен одан әрі сақтауды талап етпейді.

Формативті бағалаудың нәтижелерін ұсыну білім алушылар орындаған жұмыстарда және/немесе педагогтің комментарийлері арқылы электрондық журналдарда жүзеге асырылады.

Карантин жағдайларында, элеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларда **тоқсанға бір БЖБ, тоқсанның соңында ТЖБ** өткізіледі.

Ағымдағы жылғы білім алушылардың жиынтық жұмыстары мектепте сол оқу жылы аяқталғанға дейін сақталады. Қашықтан оқу жағдайында ТЖБ жұмыстарын электронды түрде сақтауға болады. «Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының педагогтері жүргізу үшін міндетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 6 сәуірдегі № 130 бұйрығына сәйкес педагогтер құжаттарды қағаз немесе білім беру ұйымы электрондық жүйеге қосылған жағдайда электронды түрде толтырады.

Тоқсандық баға формативті бағалау, БЖБ және ТЖБ қорытындысының негізінде 50%-да 50% пайыздық арақатынаста қойылады. Яғни, формативті бағалау мен БЖБ – 50 %, ал ТЖБ – 50 %.

Төтенше жағдай енгізілген, белгілі бір аумақта әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған жағдайларда тоқсандық баға формативті бағалауды, бір БЖБ мен ТЖБ нәтижелерін ескеріп қойылады.

Аптасына 1 сағат оқу жүктемесі кезінде жартыжылдыққа баға формативті бағалау және БЖБ нәтижесі бойынша қойылады (төтенше жағдайлар кезінде және штаттық режим кезінде де).

Егер оқушы үйде немесе уақытша білім беру ұйымынан тыс жерде оқитын болса, жеке бағдарлама бойынша сабақ жүргізетін педагог білім алушының оқу жүктемесін және оның оқыған оқу материалын ескере отырып, формативті, жиынтық бағалаудың сараланған және/немесе жеке тапсырмаларын дербес әзірлейді және бағалау жүргізеді. Қорытындысы білім алушы тіркелген сыныптың қағаз немесе электрондық сынып журналына қойылады.

ТЖБ тапсырмаларын дайындау кезінде пәндер бойынша спецификацияға сүйену керек, себебі балл көрсетіліп берілген. Мұғалім ТЖБ тапсырмаларын өткен материал негізінде өз бетінше құрастырады.

Қашықтан оқыту кезінде тілдік пәндер бойынша ТЖБ жүргізу ҚР Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 8 сәуірдегі № 135 бұйрығының 29-тармағы бойынша жүзеге асырылады. Аталған бұйрықтың 2-қосымшасының 29-тармағы бойынша *«тілдік пәндер бойынша тоқсандық жиынтық бағалауда айтылым және тыңдалым дағдыларын тексеруді талап ететін оқыту мақсаттары кірмейді. Бұл ретте жазу және оқу дағдылары үшін ең жоғары балл 15 баллды құрайды. Яғни, жазылым мен оқылым дағдыларын бағалау бойынша балдарды бөлуді мұғалім өзі реттейді. ТЖБ тапсырмаларын 15 балға әзірлеу ұсынылады»*. ТЖБ үшін балл қою кезінде мұғалім электрондық журналда ең жоғары балды өзі белгілейді, ал жүйе пайыздық қатынаста қорытынды бағаны берілген ең жоғары балл негізінде есептейді. Сондықтан, егер, сынып келіп оқитын (кезекші сыныптарда) балалар тобына және қашықтан білім алушыларға бөлінсе, бұл жағдайда бір сыныпқа толық, бірыңғай максималды балл негізіндегі тапсырмалар дайындау ұсынылады.

Тілдік пәндер бойынша толық штаттық режимде оқитын мектептерде № 125 бұйрықтың 18-тармағын негізге алу ұсынылады. Бұл жағдайда тілдік пәндер бойынша жиынтық бағалау сөйлеу әрекетінің төрт түрі (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) бойынша жүргізіледі. Тыңдалым және айтылым дағдыларын тексеру жиынтық бағалауды өткізу жоспарланған апта бойы сабақтарда өткізіледі.

Бастауыш сыныптарда ТЖБ балдары Әдістемелік нұсқау хатқа және жиынтық бағалаудың спецификациясына сәйкес 2-сыныптарда – 14 балл, 3-сыныптарда – 16 балл, 4-сыныптарда – 18 балды құрайды. Бастауыш сыныптарда тілдік пәндер бойынша ТЖБ өткізу кезінде тыңдалым және айтылым дағдыларын тексеруді талап ететін оқу мақсаттары алынып тасталады.

Педагог үшін келесі ақпаратты білу маңызды:

1. Педагог білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау критерийлерін еркін таңдай алады және өзі әзірлей алады.
2. Жиынтық бағалау тапсырмаларын педагог өзі дайындайды.
3. Жиынтық бағалауды өткізуге кез келген жұмыс түрін құрал ретінде алуға болады (диктант, бақылау, жоба, эссе, тест және т.б).

Инструктивное письмо
по разъяснению внесенных изменений в приказ Министра образования и
науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125
«Об утверждении Типовых правил проведения текущего контроля
успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся для
организаций среднего, технического и профессионального, послесреднего
образования» (далее - приказ № 125) и оцениванию в 1 четверти

Порядок проведения текущего контроля успеваемости обучающихся по обновленному содержанию среднего образования проводится по нормам, указанным в главе 3 приказа № 125. Глава 2 приказа № 125 утратила силу в связи с включением всех классов в обновленное содержание среднего образования.

В 1 классе не выставляются четвертные и годовые оценки. Но педагоги обязаны вести обратную связь с родителями по достижениям обучающегося.

Учебные достижения обучающихся 2-11 (12) классов при карантине, чрезвычайных ситуациях социального, природного и техногенного характера **формативно оцениваются путем выставления от одного до 10 баллов.**

При выставлении оценки за четверть учитывается средний балл за формативное оценивание.

При формативном оценивании учитель осуществляет обратную связь на уроке. Педагог самостоятельно определяет количество обучающихся, форму и частоту предоставления обратной связи.

Результаты формативного оценивания не требуют распечатывания и дальнейшего хранения.

В условиях карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера проводится одна СОР за четверть, СОЧ на конец чет.

Суммативные работы, обучающихся за текущий учебный год хранятся в школе до конца данного учебного года. В условиях дистанционного обучения работы СОЧ можно хранить в электронном виде. Согласно приказа Министра образования и науки РК от 6 апреля 2020 года № 130 *«Об утверждении Перечня документов, обязательных для ведения педагогами организаций среднего, технического и профессионального, послесреднего образования, и их формы»* документы заполняются педагогами в бумажном или при подключении организации образования к электронной системе в электронном формате.

Четвертная оценка выставляется на основании результатов формативного оценивания, СОР и СОЧ в процентном соотношении 50% на 50%.

В случаях ограничительных мер соответствующих государственных органов, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера четвертная оценка выставляется с учетом формативного оценивания, результатов одного СОР и СОЧ.

При учебной нагрузке 1 час в неделю оценка за полугодие выставляется по результатам формативного оценивания и СОР. То есть формативная оценка и СОР-50%, а СОЧ – 50%.

В случаях введения чрезвычайного положения, возникновения чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера на определенной территории квартальная оценка выставляется с учетом формативной оценки, результатов одного СОР и СОЧ.

При учебной нагрузке 1 час в неделю оценка за полугодие выставляется по результатам формативной оценки и СОР *(как при чрезвычайных ситуациях, так и при штатном режиме)*.

Если ученик временно обучается на дому или вне организации образования, педагог который проводит уроки по индивидуальной программе самостоятельно разрабатывает дифференцированные и/или индивидуальные задания формативного, суммативного оцениваний с учетом учебной его нагрузки и изученного им учебного материала и проводит оценивания. Итоги выставляются в бумажный или электронный классный журнал того класса, к которому прикреплен обучающийся.

При составлении СОЧ необходимо ориентироваться на спецификацию по предметам, где указывается количество баллов. Учитель самостоятельно составляет задания СОЧ на основе пройденного материала.

В условиях дистанционного обучения по языковым предметам рекомендуется руководствоваться пунктом 29 приказа Министра образования и науки РК от 8 апреля 2020 года № 135. Согласно п.29 приложения 2 приказа № 135 *«при проведении СОЧ по языковым предметам исключаются учебные цели, требующие проверки навыков говорения и слушания. При этом максимальный балл за навыки письма и чтения составляет 15 баллов»*. При выставлении баллов за СОЧ учитель в электронном журнале задает максимальный балл, а система в процентном соотношении итоговую оценку будет рассчитывать исходя из заданного максимального балла. Поэтому, если класс разделен на группы приходящих детей (в дежурных классах) и обучающихся дистанционно, в этом случае рекомендуется выбирать два навыка и составлять задания для всего класса.

В полном штатном режиме обучения, по языковым предметам рекомендуется использовать п.18 приказа №125, где суммативное оценивание по языковым предметам проводится по четырем видам речевой деятельности (аудирование (слушание), говорение, чтение, письмо). Оценивание навыков аудирования (слушания) и говорения проводится на уроках в течение недели, на которую запланировано проведение суммативного оценивания.

В начальных классах баллы за СОЧ составляют согласно Инструктивно-методическому письму (ИМП) и спецификации суммативного оценивания: во 2-х классах – 14 баллов, в 3-х классах – 16 баллов, в 4-х классах – 18 баллов. При проведении СОЧ по языковым предметам в начальных классах

исключаются учебные цели, требующие проверки навыков говорения и слушания.

Для педагога важно знать следующую информацию:

1. Педагог может свободно выбирать критерий оценки учебных достижений обучающихся, также может разрабатывать их самостоятельно.

2. Задания СОЧ разрабатываются педагогом самостоятельно.

3. В качестве инструментария для проведения суммативной работы можно выбирать любой вид работы (диктант, контрольную работу, проект, эссе, тест и др.)